

van noodhulp
naar wederopbouw

We
zijn
er.

Livelihood Promotion & Diversification in Amudat (fase 2)

Eindrapportage
Juli 2022 – Juni 2024

ZOA Business
Ambassadors Uganda

Stichting Wees een
Kans

Florys Foundation

Een van de deelnemende boeren
ontvangt de waterpomp om zijn
akkers mee te bevoeien.

Samenvattend overzicht

Project code	UGD2203
Project title	Livelihood Promotion and Diversification in Amudat (fase 2)
Algemene doelstelling	Het verbeteren van de bestaande praktijken op het gebied van levensonderhoud van kwetsbare plattelands huishoudens in Amudat en diversificatie naar nieuwe gebieden van economische activiteit.
Sector	Food Security and Livelihoods (FSL)
Project periode	1 januari 2022 - 31 augustus 2024 (32 maanden)
Rapportage periode	1 januari 2022 - 31 augustus 2024
Project budget	€ 437.522 (projectbudget plus aanvullingen voor pilot met zonnepomp, kerkbanken en herstel van scholen)
Donoren	ZOA Business Ambassadors Uganda Stichting Wees een Kans Florys Foundation
Project locatie	Amudat district, Karamoja regio, Oeganda
Contact persoon	ZBA en Stichting Wees een Kans: Gerrit Kasper g.kasper@zoa.ngo Florys Foundation: Yolenta Pater y.pater@zoa.ngo

Een demonstratie van het gebruik van de sprinkler irrigatie.

Context update

De situatie omtrent voedselzekerheid in Karamoja is gedurende de gehele projectperiode slecht gebleven, mede doordat het in Amudat minder regent dan in andere delen van het land. Sinds 2020 leven grote delen van de bevolking in dit gebied in voedselzekerheidsfase 3 (crisis). De regio heeft van 2020-2023 te maken gehad met teleurstellende oogsten, wat de overlevingscapaciteit van huishoudens onder druk zet. Volgens het Karamoja droogtebulletin van september 2021 gingen in sommige subprovincies van Amudat de oogsten zelfs volledig verloren door droogte. De schamele oogst die op andere plaatsen werd gerealiseerd, was voor veel huishoudens hooguit een maand toereikend. Ook de veeteelt leed onder de droogte, vanwege een gebrek aan water en weiland.

Hoewel de prijzen van basisproducten in november 2023 licht daalden als gevolg van de kleine oogst tijdens het tweede seizoen, bleef de koopkracht van huishoudens onder het gemiddelde gedurende de eerste helft van 2024. Dit dwong huishoudens om dieren te verkopen om het voedseltekort op te vangen, waardoor de veestapel en andere productieve activa uitgeput raakten.

Dit jaar zal de voedselzekerheidssituatie naar verwachting licht verbeteren omdat de eerste regens (april 2024) vroeg kwamen en huishoudens enkele gewassen hebben geplant die het goed doen. Hierdoor zal de voedselzekerheid van huishoudens in de maanden na juni of juli hopelijk verbeteren. Deze context onderstreept het belang van dit project en de impact op de levens van de deelnemende boeren en imkers.

Foto van de akker van Ann Christin (een van de deelnemende boerinnen) vóór de aanleg van een ondiepe put voor irrigatie - Geen gewassen

Project doelstelling

De **algemene doelstelling** van dit project was: het verbeteren van de bestaande praktijken op het gebied van levensonderhoud van kwetsbare plattelandshuishoudens in Amudat en diversificatie naar nieuwe gebieden van economische activiteit.

Om dit te bereiken, heeft ZOA zich gericht op het behalen van **vijf resultaten**:

1. **Verhoogde productiviteit en productie van bijenstallen door duurzame voorlichtingsdiensten**
2. **Betere toegang tot markten voor bijenhouders (door verbetering van de waardeketen)**
3. **Betere toegang tot markten voor tuinbouwers (door meer commercialisering)**
4. **Duurzaamheid - tegen het einde van het project zijn er zelfsturende structuren, bedrijven en dienstverlening**
5. **Pilot van een duurzame en eenvoudige irrigatie op zonne-energie en zwaartekracht**
6. *Extra Bouwwerkzaamheden aan scholen en steun aan de kerk in Ngongosowon*

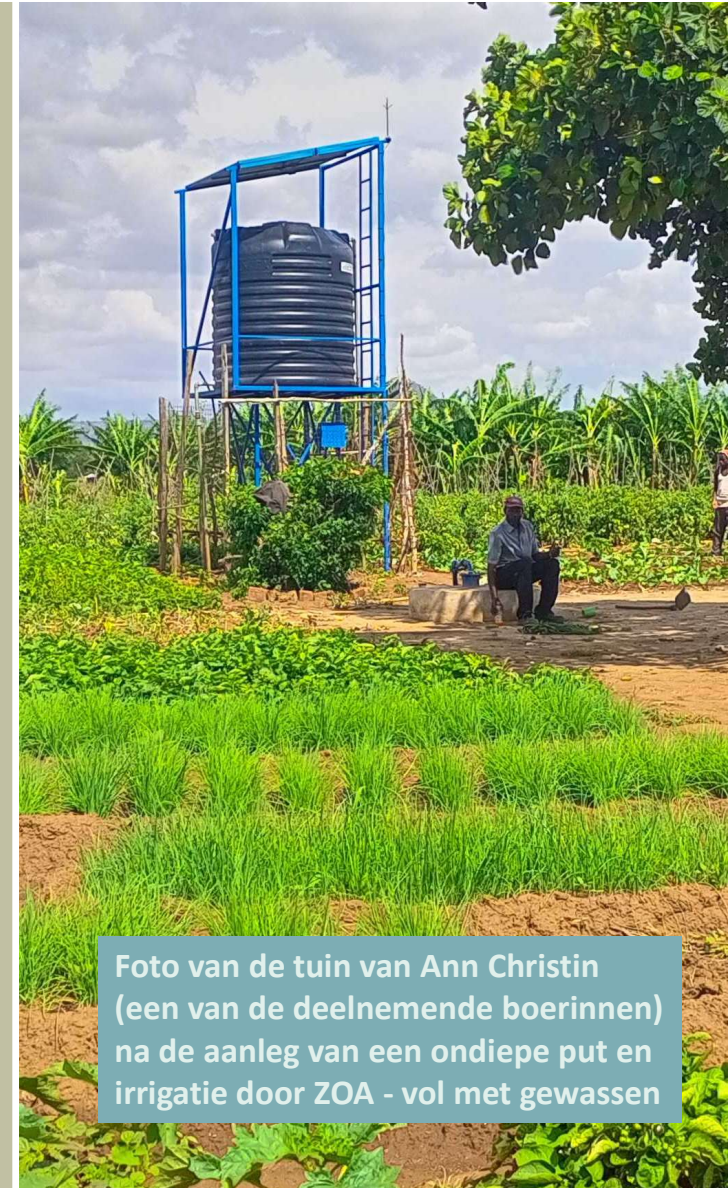

Foto van de tuin van Ann Christin (een van de deelnemende boerinnen) na de aanleg van een ondiepe put en irrigatie door ZOA - vol met gewassen

Impact

Dit project heeft geleid tot een aanzienlijke en meetbare stijging van het inkomen van de 550 deelnemende imkers en de 40 tuinbouwers.

- Uit de eind-evaluatie blijkt dat het gemiddelde maandinkomen is gestegen van 167.877 UGX (€42) bij aanvang tot 218.203 UGX (€54,55) aan het eind van het project. Een stijging van 30%!
- Bovendien geeft 93% van de huishoudens zelf aan dat door de inkomstenstijging ook hun gezinsvermogen is toegenomen. Zij hebben kunnen sparen en/of geïnvesteerd in bezittingen zoals een motorfiets, mobiele telefoon, televisie, radio, bankstel of stoelen.

Het project heeft een duurzame impact gehad op

- 1) de verdiencapaciteit, het kennisniveau en de professionele vaardigheden van de deelnemende boeren, boerinnen en imkers,
- 2) de levensstandaard van hun gezinnen en
- 3) de weerbaarheid van de gehele gemeenschap.

Niet alleen de direct betrokken deelnemers plukken de vruchten van de kennis, het netwerk en de middelen die zij kregen aangereikt. Ook hun gezinnen en de bredere gemeenschap worden er beter van.

De tuinbouwers hebben de kennis en vaardigheden succesvol toegepast om veel meer resultaat te halen uit hun velden en inspanningen.

Een woord van dank van Kitembo Sebastiano

“Mijn naam is Kitembo Sebastiano, een van de Market Ready Farmers. Ik ben 60 jaar oud, getrouwd en samen hebben we 5 kinderen. Voordat ik deelnam aan dit project, verdiende ik ongeveer 2 miljoen UGX per jaar met de groenteteelt, wat niet voldoende was om in de behoeften van mijn gezin te voorzien.

Ik gebruikte een kleine zonnepomp die niet genoeg water kon leveren om de groenteproductie te ondersteunen. Ik had beperkte kennis over het beheer en de productie van groenten, ik wist niet waar ik kwaliteitszaden kon kopen en hoe ik mijn producten op de markt kon brengen.

Het project voor levensonderhoud trainde ons (MRF's) in het identificeren van kwaliteitszaden, het beheren van kweekbedden, het beheersen van plagen en ziekten, irrigatie, bodem- en waterbehoud en commerciële groenteteelt. Het project hielp me ook om een grotere waterpomp aan te schaffen voor irrigatie en bracht ons in contact met handelaars en afnemers. Door al deze steun die ik van ZOA kreeg, is mijn jaarlijks inkomen uit de groenteteelt gestegen tot 6 miljoen UGX.”

Met dit inkomen kan ik gemakkelijk het schoolgeld voor mijn kinderen betalen, voedingsmiddelen kopen die ik zelf niet produceer om het dieet aan te vullen, gezondheidszorg betalen en nog veel meer.

Mijn doel is om jaarlijks meer dan 15 miljoen te verdienen met de groenteteelt. Ik geloof ook dat ik dat zal bereiken dankzij deze grotere waterpomp voor irrigatie, de kennis die ik nu heb over groenteproductie en het vergroten van mijn land van 2 hectare naar 4 hectare.

Ik ben ZOA eeuwig dankbaar omdat ze mijn leven hebben veranderd door dit project om in mijn levensonderhoud te voorzien.”

Impact per resultaatgebied

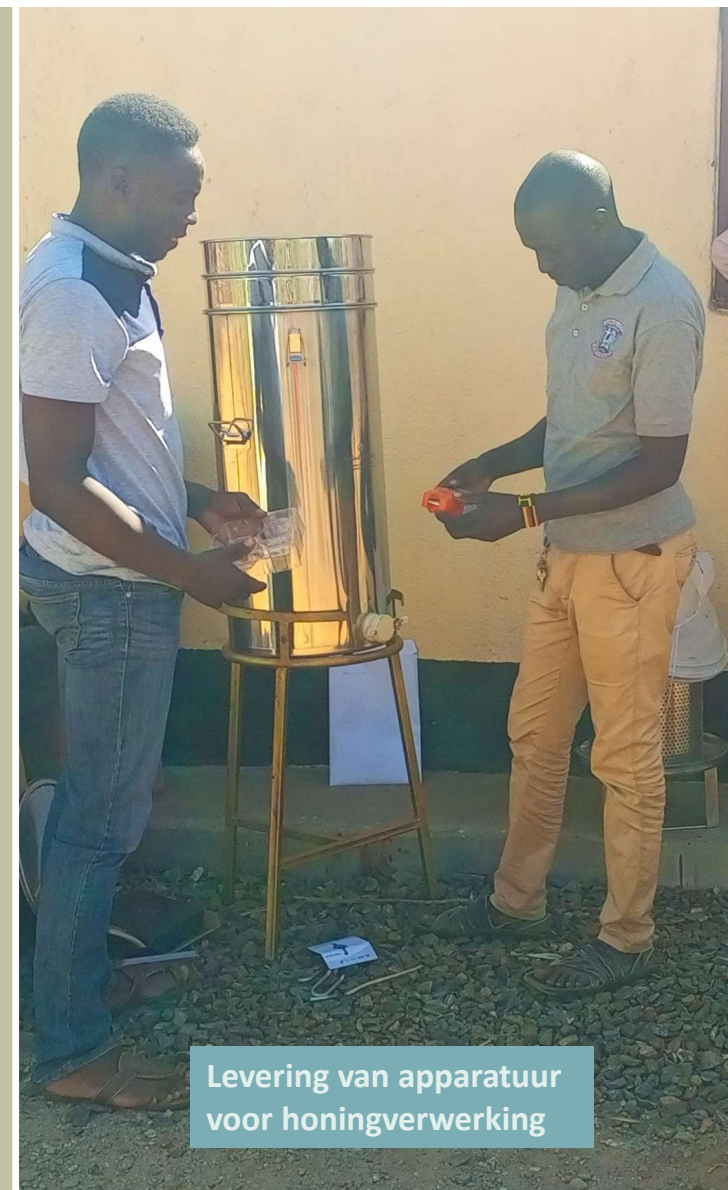
Resultaat 1: Verhoogde bijenproductiviteit en -productie De Apiary Masters trainden bijenkampioenen en hulpbijenhouders in moderne bijenteeltpraktijken, wat leidde tot een stijging van de gemiddelde honingopbrengst per imker van 74 kg naar 109 kg per seizoen.

Resultaat 2: Verbeterde toegang tot de markt voor bijenhouders Het project koppelde imkers aan honingkopers en ondersteunde hen bij het verbeteren van de waardeketen. In 2022 verkochten imkers 9.424,87 kg honing ter waarde van 72.246.525 UGX (€ 18.061,63), en in 2023 verkochten ze 79.588 kg honing ter waarde van 430.121.000 UGX (€ 107.530,25) .

Resultaat 3: Verbeterde toegang tot markten voor tuinbouwboeren De Market Ready Farmers (MRF's) werden getraind in moderne landbouwtechnologieën en ondersteund met irrigatiepompen. Dit leidde tot een verkoop van verschillende groenterassen ter waarde van 65.651.550 UGX (€16.412,89).

Resultaat 4: Duurzaamheid Er werden duurzaamheidsbijeenkomsten gehouden en plannen ontwikkeld voor het Rural Transformation Center (RTC), de bijenhuizen en de MRF's. Het RTC werd overgedragen aan de lokale overheid en de MRF's werden gekoppeld aan afnemers van groenten en financiële instellingen.

Resultaat 5: Acceptatie van zonnepomptechnologie Een proefproject met een op zonne-energie werkend zwaartekracht irrigatiesysteem werd uitgevoerd om het hele jaar door groenteproductie te bevorderen. Het Irrigation User Management Committee werd getraind in het onderhoud van het systeem.

Levering van apparatuur voor honingverwerking

Het honingverzamelcentrum in Abiliyep voltooid

Opleiding in honingverwerking en waardetoevoeging

De inkoper van Asali Wa Moyo Ltd. die de kwaliteit controleert van de honing die door Abiliyep PMA is opgeboukt in hun honingverzamelcentrum.

Project deelnemers

De meeste begunstigden zijn Pokot die behoren tot het Kalenjin-cluster (etnische groep), die zowel in Uganda als in Kenia wonen. Zij zijn afhankelijk van veeteelt als hun voornaamste bron van inkomsten en van de landbouwproducten sorghum en maïs. Door de droogte en het gebrek aan voldoende water voor het vee is de levensvatbaarheid van deze bestaansmiddelen echter twijfelachtig. Daarom is specifiek deze groep geselecteerd om hun inkomstenbronnen te diversifiëren.

Het project voor levensonderhoud ondersteunde twee sectoren:

In de **bijensector** waren 50 bijenkampioenen en 500 assistent-imkers als doelgroep voor het project gekozen. Dit is bereikt. In totaal heeft het project 550 imkers (532 mannen, 18 vrouwen) bereikt met interventies, trainingen en posttrainingsondersteuning.

In de **tuinbouwsector** richtte het project zich op 50 "Market Ready Farmers" (MRF's) met als doel het promoten van irrigatietechnologieën en commerciële landbouw door zich te richten op boeren die de capaciteit en het potentieel hebben om de technologie toe te passen. Er werden slechts 40 boeren (32 mannen, 8 vrouwen) geselecteerd, omdat de meeste boeren op zeer kleine schaal groenten verbouwden op land van minder dan een halve hectare en hierdoor niet aan de projectcriteria konden voldoen.

Het verhaal van Tom Sunguti

“Mijn naam is Tom Sunguti, ik ben 60 jaar oud en een Market Ready Farmer met zes kinderen. Ik ben trots op wat ZOA voor ons heeft gedaan. Voordat ik deelnam aan het ZOA project, verbouwde ik groenten niet op een goede manier. Dankzij de vele trainingen en ondersteuning die we kregen, doe ik dat nu op de juiste manier. We werden getraind in het beheersen van groenteziektes en plagen en het gebruik van verbeterde zaden, waardoor we nu op een hoger niveau van werken en opbrengst zitten dan voorheen.

Toen ik bij ZOA kwam, had ik slechts twee hectare land, maar nu heb ik zes hectare. Ik plant en wissel gewassen zoals we geleerd hebben en gebruik andere goede landbouwpraktijken. Vroeger verdiende ik maar 2 miljoen UGX (583 euro) per jaar, maar nu verdien ik meer dan 50 miljoen UGX (12.820 euro) met groenteteelt. ZOA heeft ons ook gekoppeld aan groentekopers in Oeganda en Kenia, die onze groenten direct van de boerderij kopen. In het eerste seizoen van 2024 heb ik vijf kleine vrachtwagens met tomaten verkocht, wat me 45 miljoen UGX (11.538 euro) opleverde.

De grootste uitdaging hier is het klimaat, maar met een waterpomp zit je goed omdat er het hele jaar door water is. Ik adviseer andere boeren om waterpompen aan te schaffen. Nu ben ik een rolmodel voor andere boeren die bij mij om advies komen vragen, en ZOA raadpleegt me ook regelmatig om ideeën uit te wisselen. “

Financieel overzicht

	Totale budget (€)	Totale uitgaven (€)	% uitgave t.o.v. budget
Directe Activiteiten Kosten	181.631	193.183	106%
Human Resources	149.524	145.881	98%
Internationale Programma Staff	22.074	23.664	
Internationale Support Staff	18.720	20.542	
Lokale Programma Staff	81.270	74.824	
Lokale Support Staff	27.460	26.851	
Reiskosten	12.515	14.001	112%
Materiaal Kosten	37.095	33.241	90%
Kantoor Kosten	17.659	15.456	88%
Support Kosten	10.475	12.476	119%
Totale Directe Implementatie Budget	408.899	414.238	101%
Organisatie Kosten (7%)	28.623	28.997	101%
Totale project budget	437.522	443.234	101%

Over het geheel genomen blijven de uitgaven binnen de geplande begroting. De directe uitvoeringskosten en reiskosten kwamen echter iets hoger uit dan gepland, wat een negatief verschil opleverde van (5.713 euro), wat neerkomt op 1%.

Een woord van dank

Dankzij uw steun aan ZOA hebben deelnemers aan dit levensonderhoudsproject hun kennis en vaardigheden sterk kunnen vergroten.

Boeren – onze “Market Ready Farmers” (MRF’s) – zijn dankbaar voor de trainingen in groenteproductie, toegang tot kwaliteitsinputs via inputleveranciers en verbeterde markttoegang. Met uw hulp konden zij irrigatieapparatuur aanschaffen, waarmee zij ook in droge seizoenen opbrengsten behalen om hun gezinnen te onderhouden.

Imkers hebben dankzij trainingen hun productie verhoogd en zijn zeer blij met de door ZOA verstrekte verzamelcentra en verwerkingsapparatuur, waardoor zij hun honing nu in bulk en tegen betere prijzen kunnen verkopen.

Ook **de lokale overheid van Amudat** is u zeer erkentelijk, omdat deze steun de kwaliteit van leven van de bevolking blijvend verbetert.

We zijn er voor onze naasten in nood,
die lijden in deze gebroken wereld.

We zijn er voor slachtoffers van oorlogen en rampen,
die zoeken naar troost, een maaltijd en een veilige plek.

We zijn er voor vluchtelingen die alles kwijt zijn,
en daarbij ook de moed dreigen te verliezen.

We helpen mensen weer op de been,
zorgen voor eten, een deken of een tent.

We blijven trouw tijdens de wederopbouw,
totdat mensen zichzelf weer kunnen redden.

We zijn er. Wij zijn ZOA.

